

до наказу від _____ 2015 р. № _____

Навчально — методичний комплекс “Основи укладання галузевих глосаріїв” IV курс

1. Робоча програма навчальної дисципліни (згідно з додатком 2).
2. Конспекти лекцій НІШ, який відповідає за викладання дисципліни.
3. Підручники, навчальні посібники, методичні матеріали щодо вивчення дисципліни для студентів денної та заочної форм навчання.
4. Програма навчальної практики дисципліни (якщо вона передбачена навчальним планом).

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра іноземної філології і перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету (директор ННІ)
_____ (ПІБ декана (директора))

«___» _____ 2015 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри іноземної філології і перекладу

Протокол №___ від “___” _____ 2015_ р.

Завідувач кафедри
_____ (ПІБ завідувача)

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ОСНОВИ УКЛАДАННЯ ГАЛУЗЕВИХ ГЛОСАРІЇВ”**

Напрямок підготовки: 6.020303 «Філологія (переклад)»

Спеціальність:

Спеціалізація

Факультет: гуманітарно-педагогічний

Розробники: Максимчук В.С.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основи укладання галузевих глосаріїв

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітньо-кваліфікаційний рівень	Бакалавр	
Напрямок підготовки	6.020303 «Філологія (переклад)»	
Спеціальність		
Спеціалізація		
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Нормативна	
Загальна кількість годин		54
Кількість кредитів ECTS	1,5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проєкт (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)		
Семестр		
Лекційні заняття		
Практичні, семінарські заняття		
Лабораторні заняття		
Самостійна робота		
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета

- ознайомити студентів з теоретичними основами укладання галузевих глосаріїв;
- навчити враховувати їх у практиці перекладу наявні галузеві глосарії;
- навчити практичним основам укладання галузевих глосаріїв.

Завдання:

- **теоретичні:** курс спирається на знання студентами лексикології німецької мови. Це дає студентам можливість розширяти коло знань з іноземної та рідної мов з лінгвістичної точки зору. Вивчаючи мову багатогранно, студенти підвищують свою ерудованість, обізнаність та свій інтелектуальний рівень.

- **методичні:** вивчення курсу надає можливість розв'язати методичну проблему відбору необхідного мовного матеріалу з урахуванням особливостей структури німецької та української мов.

- **практичні:** курс з основ укладання галузевих глосаріїв має яскраво виражений професійно-перекладацький напрямок та єдину систему теоретичної та практичної підготовки студентів з даного курсу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- особливості лексичної системи німецької мови;
- основи лексикографії;
- типи словників;
- особливості глосаріїв;
- теоретичні основи укладання галузевих глосаріїв.

вміти:

- визначати особливості термінології в певній галузі;
- отримувати з різних джерел інформацію, необхідну для укладання галузевих глосаріїв;
- застосовувати методи лексикографічної обробки лексики;
- відбирати термінологічний матеріал.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання;

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усьго	у тому числі					усьго	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовний модуль 1 Типологія словників. Глосарії.														
Тема 1. Лексикографія як наука. Поняття словника.		6	2	2			2							
Тема 2. Характеристика словників різних типів.		6	2	2			2							
Тема 3. Диференційні ознаки глосаріїв.		6	2	2			2							
Разом за модулем	18		6	6			6							
Змістовний модуль 2 Принципи укладання глосаріїв.														
Тема 1 . Поняття про термін. Особливості галузевої термінології.		12	2	2			8							
Тема 2. Моделювання галузевої терміносистеми. Відбір лексики.		14	2	2			8							
Тема 3. Внутрішня структура і призначення глосаріїв.		12	3	3			6							
Разом за модулем 2	36		7	7			22							

Усього годин		54	13	13			28						
Курсовий проект(робота) 3 (якщо є в робочому навчальному плані)			-	-	-	-	-	-	-	-			
Усього годин													

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Лексикографія як наука. Поняття словника.	2
2	Характеристика словників різних типів.	2
3	Диференційні ознаки глосаріїв.	2
4	Поняття про термін. Особливості галузевої термінології.	2
5	Моделювання галузевої терміносистеми. Відбір лексики.	2
6	Внутрішня структура і призначення глосаріїв.	3

5. Теми практичних занять планом не передбачено

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

6. Теми лабораторних занять планом не передбачено

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

1. Традиційні диференціальні ознаки, на базі яких будується класифікація існуючих словників?

2. Як можна було б, у разі необхідності, зробити типологічну модель більш гнучкою? Які лексикографічні параметри слід було б додати до вже існуючих?

3. Визначте зміст поняття "правильно побудований мовний об'єкт": мовна одиниця, конкретна структура, мовна модель, система (підсистема).

4. Вкажіть принципи виділення з безлічі словників підмножини правильно побудованих.

5. Що таке системна лексикографія і які її основні принципи?

6. Розкрийте зміст наступної тези: "Все сучасні тлумачні словники орієнтуються і спираються на ту чи іншу лінгвістичну теорію".

7. Якого роду інформація міститься в словниках? Чи існує залежність типу словника від виду інформації?

8. Побудуйте ескіз зони для словника.

9. Опишіть будову тлумачення, звертаючи особливу увагу на виділення окремих смислових компонентів (принцип декомпозиції).

10. У чому сутність проблеми мінімізації тлумачень?

11. Яка структура тексту тлумачення і його окремих частин?

12. Розгляньте ряд тлумачень, пропонуєваних існуючими словниками, і проаналізуйте окремі недоліки і похибки, що містяться в них. Запропонуйте способи усунення цих недоліків.

13. Які семантичні ознаки слова і їх відображення в словниках (види ознак, визначення їх місця в структурі слова; розбір прикладів).

14. Яке взаємовідношення стилістики та лексикографії?

15. Виконайте вправи з роздаткового матеріалу.

8. **Методи навчання.**

Пояснювально-ілюстративний, репродуктивний (лекція, бесіда).

9. **Форми контролю.**

4

Усне опитування, тестовий контроль.

10. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання студента

вiдбувається згiдно положенням «Про екзамени та залiки у НУБiП України» вiд 20.02.2015 р. протокол № 6 з табл. 1.

Оцiнка національн	Оцiнка	Визначення оцiнки ЄКТС	Рейтинг студента, бали
Вiдмiнно	A	ВiДМiННО - вiдмiнне виконання лише з незначною кiлькiстю помилок	90 -100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ - вище середнього рiвня з кiлькама помилками	82-89
	C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кiлькiстю грубих помилок	74-81
Задовiльно	B	ЗАДОВiЛЬНО - непогано, але зi значною кiлькiстю недолiкiв	64-73
	E	ДОСТАТНЬО - виконання задовольняє мiнiмальнi критерiї	60-63
Незадовiльнo	FX	НЕЗАДОВiЛЬНО — потрібно працювати перед тим, як отримати залiк (позитивну оцiнку)	35-59
	F	НЕЗАДОВiЛЬНО - необхідна серйозна подальша робота	01-34

Для визначення рейтингу студента (слухача) iз засвоєння дисциплiни **R**_{дис} (до 100 балiв) одержаний рейтинг з атестацiї (до 30 балiв) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи **R**_{нр} (до 70 балiв): **R**_{дис} = **R**_{нр} + **R**_{ат}*

11. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма дисциплiни;
2. Конспект лекцiй з дисциплiни;
3. Комплекс контрольних робiт (ККР) для визначення залишкових знань з дисциплiни, завдань для обов'язкових контрольних робiт;
4. Тестовi завдання для пiдсумкового контролю знань студентiв.

12. Рекомендована лiтература

Основна:

1. Гринев С.В. Введение в терминоведение / С.В. Гринев. – М.: Московский лицей, 1993. – 309 с.
2. Гринев С.В. Исторический систематизированный словарь терминов терминоведения / С.В. Гринев. 2-е изд. - М., 2001. - 144 с.
3. О.Д.Огуй. Лексикологiя нiмецької мови. Вiнниця, 2003
4. Ивлева ГХ. Тенденции развития слова и словарного состава (на мат.нем.яз.). – М.:Наука,1986, - 136с.
5. Карачун В. Орфографiчний словник наукових i технiчних термiнiв: Правопис. Граматика: Понад 30000 термiнiв. - К.: Криниця, 1999. - 528 с.

6. Російсько-український словник наукової термінології: У 3-х кн. Кн.1. Суспільні науки /Андерш Й.Ф., Воробйова С.А., Кравченко М.В. та ін.; Ред.-лексикограф Т.К.Черторизька; НАН України; Ком.-т науков. термінології; Ін.-т мовознавства ім. О.О.Потебні. - К.: Науков. думка, 1994. - 600 с.
7. Українсько-російський словник наукової термінології / За заг. ред. Л. О. Симоненко. - К.; Ірпінь: ВТФ "Перун", 2004. - 416 с.
8. Українсько-російський словник наукової термінології / Укл. М. П. Годована, В. С. Марченко, О. І. Нечитайло, Л. О. Симоненко та ін. / За заг. ред. Л. О. Симоненко. - К.; Ірпінь, 2004. – 403 с.
9. Keller Rudi. Sprachwandel. Von der unsichtbaren Hand in der Sprache. - Tübingen: Franke-Ver.1994.
10. Лебеденко Ю.Ф., Короткий російсько-український словник інструментальника: Посібник. 5000 термінів.– Вид. друге, стереотипне.– К.: Кондор, 2008.– 156 с.
11. Німецько-англо-російсько-український термінологічний словник піднімально-транспортних, будівельних, дорожніх, меліоративних машин і обладнання /Науков. ред. В.В.Мелашич. – Дніпропетровськ: Пороги, 2004. – 264 с.
12. Російсько-українсько-англійський словник з механіки К., Наукова думка, 2008 — 512 с.

- допоміжна:

1. Авербух, К.Я. Общая теория термина / К.Я.Авербух; Ивановск. гос.унт. Иваново, 2004. – 251 с.
2. Авербух К.Я. Стратификация терминологии в аспекте системных представлений /К.Я.Авербух // Научно-техническая терминология: науч.-техн. реферат, сб. - М., 2001.- Вып.2. С. 6-8.
3. Авербух К.Я. Терминография: традиционное и специфическое /К.Я.Авербух //Теория и практика научно-технической терминологии: сб.статей. М.: Русский язык, 1988. - С. 27-35.
4. Агрикола Э. Микро-, медио- и макроструктура как содержательная основа словаря / Э.Агрикола // Вопросы языкознания. — 1984. № 2. - С.13-17.
5. Алексеева, Л.М. Проблемы термина и терминообразования / Л.М.Алексеева; Пермск. гос. ун-т. Пермь,1998. - 119с.
6. Арутюнова Н.Д.. Типы языковых значений. М., 1988.
7. Бергер М.Г., Вассоевич А.Б. Проблема определения терминов в словарях разных типов. — Л., 1976. 267 с.
8. Берков В.П. Двужычная лексикография / В.П.Берков; СПУ. – СПб, 1996. –248 с.
9. Щерба, Л.В. Опыт общей теории лексикографии / Л.В.Щерба//Избранные труды по языкознанию и фонетике — Л., 1958. — Т.1. —С.54-91.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://filolog.pl.ua/mater-ali-dlya-student-v/stor-ya-n-metsko-movi-lekts.html>
2. www.sprachgeschichte.ag.vu/
3. www.stefanjacob.de/.../Sprachgeschichte.ht
4. www.libreriauniversitaria.it/deutsche-sprach
5. www.linse.uni-due.de/.../sprachgeschichte/
6. www.wissen.de/.../grundzuege-der-entwickl